

ชื่อยาทั่วไป	Clonazepam
ชื่อการค้า / ผู้ผลิต	-
รูปแบบ / ความแรง	Tablet 0.5 mg
กลุ่มยา	กลุ่ม benzodiazepines
Pregnancy Category	D
ข้อบ่งใช้ที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	<p><u>สรรพคุณหรือข้อบ่งใช้</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กังขั้ก - ลดอาการตื่นตระหนก (Panic) <p><u>ขนาดการใช้และวิธีใช้</u></p> <p>กั้กขั้ก</p> <p><u>ผู้ใหญ่:</u> ในระยะเริ่มแรก รับประทานครั้งละไม่เกิน 0.5 มก.วันละ 3 ครั้ง หากจำเป็นสามารถเพิ่มขนาดยาได้ครั้งละ 0.5-1 มก. ในทุก 3 วัน จนสามารถควบคุมอาการได้ แต่ต้องไม่ทำให้เกิดอาการข้างเคียงเพิ่มขึ้น ขนาดสูงสุดไม่เกินวันละ 20 มก.หรือตามแพทย์สั่ง</p> <p><u>ผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยหนักด้วยโรคทางกาย</u> ควรลดขนาดของยาลง</p> <p><u>ทารกและเด็กอายุไม่เกิน 10 ปี หรือน้ำหนักตัวไม่เกิน 30 กก.:</u> ในระยะเริ่มแรก รับประทานในขนาด 0.01- 0.03 มก./น้ำหนักตัว 1 กก./วัน โดยไม่เกิน 0.05 มก./น้ำหนักตัว1กก./วัน แบ่งให้วันละ 2-3 ครั้ง</p> <p>หากจำเป็นสามารถเพิ่มขนาดยาได้ใน ขนาดครั้งละไม่เกิน 0.25-0.5 มก.ในทุก 3 วันจนสามารถควบคุมอาการได้ แต่ต้องไม่ทำให้เกิดอาการข้างเคียงเพิ่มขึ้น ขนาดยาสูงสุดต้องไม่เกินวันละ 0.1-0.2 มก./น้ำหนักตัว 1 กก. หรือตามแพทย์สั่ง</p> <p>ลดอาการตื่นตระหนก (Panic)</p> <p><u>ผู้ใหญ่:</u>ในระยะเริ่มแรก รับประทานครั้งละ 0.25 มก. วันละ 2 ครั้ง หากจำเป็นสามารถเพิ่มขนาดยาได้ 0.125-0.25 มก. วันละ 2 ครั้งในทุก 3 วัน จนสามารถควบคุมอาการตื่นตระหนกได้ แต่ต้องไม่ทำให้เกิดอาการข้างเคียงเพิ่มขึ้นขนาดยาสูงสุดไม่เกินวันละ 4 มก. หรือตามแพทย์สั่ง</p> <p><u>ผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยหนักด้วยโรคทางกาย</u> ควรลดขนาดของยาลง</p> <p>เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ควรใช้ ลดอาการตื่นตระหนก เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลประสิทธิผลและความปลอดภัยเพียงพอ</p>
เภสัชวิทยา	clonazepam เป็นยาในกลุ่ม benzodiazepines ออกฤทธิ์ที่กระบบประสาทส่วนกลางโดยเป็น agonist ที่ benzodiazepine receptor ซึ่งจับกลุ่มอยู่กับ GABA _A

	<p>receptor และ chloride channel อยู่ที่เยื่อหุ้มเซลล์ประสาท ทำให้ GABA_A receptor ทำงานได้มากขึ้น ส่งผลให้ chloride channel เปิด ยอมให้ chloride ions เข้าสู่เซลล์มากขึ้น เกิด hyperpolarization และยับยั้งการทำหน้าที่ของเซลล์ประสาทต่างๆ ทำให้มีผลลดอาการวิตกกังวล ทำให้ง่วงหลับ ด้านอาการชัก คลายกล้ามเนื้อ และอาจเกิดภาวะสูญเสียความจำชั่วคราว</p>
เภสัชจลนศาสตร์	<p>ยาถูกดูดซึมได้ดีในทางเดินอาหาร ความเข้มข้นของยาในพลาสมาจะสูงสุด หลังจากรับประทานยาประมาณ 1-2 ชั่วโมง ยาจับกับโปรตีนในพลาสมา ประมาณร้อยละ 85 ยาถูกแปลงสภาพที่ตับได้สาร metabolite ที่ไม่มีฤทธิ์และถูกกำจัดออกทางไต ยามีค่า half-life ประมาณ 18-50 ชั่วโมง</p>
ข้อควรระวัง / ข้อห้ามใช้	<p>ข้อห้ามใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ห้ามใช้ในผู้ที่แพ้ยานี้ (2) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง รวมทั้งแอลกอฮอล์ หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ (3) ห้ามใช้ในผู้ป่วยโรคต่อหีนเฉียบพลันชนิดมูมแคบ (4) ห้ามใช้เพื่อการรักษาโรคจิต (psychoses) (5) ห้ามใช้ในผู้ป่วยโรคตับ <p>หมายเหตุ : ในกรณีที่ต้องจำเป็นต้องใช้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของแพทย์</p>
อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	<p>อาการไม่พึงประสงค์เกิดจากฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง อาการที่พบส่วนใหญ่ คือ ง่วงซึม กล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกัน กล้ามเนื้อเปลี้ย สับสน มึนงง เวียนศีรษะ ใจสั่น ซึพจรเต้นเร็ว นอกจากนี้ อาจเกิดภาวะเสียความจำชั่วคราว มีรายงานการเกิดอาการระคายเคืองทางเดินอาหาร และพบปฏิกิริยาทางผิวหนัง</p>
ค่าใช้จ่ายด้านยา	1 บาท
ปฏิกิริยาระหว่างยา	<p>ระวังการเกิดปฏิกิริยาระหว่างยา หากให้ยานี้ร่วมกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แอลกอฮอล์หรือยากดระบบประสาทส่วนกลาง เพราะจะทำให้ฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลางเพิ่มขึ้น และเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหยุดหายใจ (apnea) (2) ยาที่มีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์จากตับ เช่น cimetidine, erythromycin, fluoxetine, ketoconazole, indinavir, propanolol, metoprolol และยากุมกำเนิดชนิดรับประทาน เป็นต้น จะยับยั้งการเกิด metabolism ที่ตับ ส่งผลให้ค่า half-life ของการกำจัดยา clonazepam ยาวขึ้น (3) ยาที่มีฤทธิ์กระตุ้นเอนไซม์จากตับ เช่น rifampin จะทำให้ metabolism ที่

	<p>ดับเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าhalf-life ของการกำจัดยา clonazepam ^{ขึ้น}ลดลง</p> <p>(4) carbamazepine จะทำให้อัตราการเกิดmetabolism ของ clonazepam เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าhalf-lifeของการกำจัดยา clonazepam ลดลง นอกจากนี้ ยาจะทำให้ความเข้มข้น carbamazepine ในพลาสมาสูงขึ้น จึงควรเฝ้าติดตามอาการของผู้ป่วยและปรับขนาดยา carbamazepine ให้เหมาะสม</p>
<p>การได้รับยาเกินขนาด</p>	<p>อาการแสดง</p> <p>ง่วงซึม สับสน พูดเสียงลาก ลื่น ชัก หัวใจเต้นช้า เคนโซเซ อ่อนแรง reflex ลดลง โคม่า และอาจเกิดการหายใจ</p> <p>การรักษา</p> <p>ลดการดูดซึมยา โดยทำให้อาเจียนร่วมกับการให้รับประทาน activated charcoal เพื่อลดการดูดซึมยาสำหรับผู้ที่ยังไม่หมดสติ หรือให้ล้างท้องในกรณีที่ผู้ป่วยหมดสติ ให้การรักษาตามอาการร่วมกับให้ specific antidote โดยให้สารละลายทางหลอดเลือดดำเพื่อเพิ่มการกำจัดยา หากมีภาวะกดการหายใจควรให้ออกซิเจน หากจำเป็นให้พิจารณาช่วยการหายใจ อาจพิจารณาให้ยา flumazenil ซึ่งเป็น specific benzodiazepine receptor antagonist เพื่อลดฤทธิ์การสงบระงับประสาทหรือฤทธิ์กดการหายใจ ทั้งนี้ ต้องเฝ้าระวังติดตามอาการของผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เนื่องจาก flumazenil อาจทำให้เกิดการชัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยที่ใช้ benzodiazepine ต่อเนื่องมานานหรือผู้ป่วยที่กำลังรับประทานยา tricyclic antidepressant ไม่ควรใช้ flumazenil ในผู้ป่วยโรคลมชักที่เคยรักษาด้วย benzodiazepine ควรศึกษาเอกสารกำกับยา flumazenil ก่อนการใช้ หากมีภาวะความดันเลือดต่ำ ถ้าจำเป็นอาจพิจารณาให้ vasopressor เช่น dopamine, norepinephrine หรือ metaraminol ทางหลอดเลือดดำ ควรเฝ้าระวังการหายใจ ชีพจร และความดันเลือดของผู้ป่วย</p>